

Beslutsinstans: Utbildningsnämnden

Datum och tid: Tisdag 27 februari 2024 Kl. 08:30- ca 12:00
Plats: Furåsen, stora salen, Stigsvägen 2, Färgelanda

Besök under dagen: Ärende 2: Folkhälsostateg deltar
Ärende 3: Elevhälsochef deltar

Val av justerare och justeringsdag

Upprop

- 1 **Ändringar på föredragningslistan**
- 2 **Folkhälsostategens information**
- 3 **Utbildningschefens information** 2024/9
- 4 **Ordförandes information** 2024/32
- 5 **Utbildningsnämndens årshjul 2024** 2024/34
- 6 **Åtterrapporering av delegationsbeslut
2024** 2024/10
- 7 **Meddelanden 2024** 2024/8
- 8 **Årsredovisning 2023** 2024/4
- 9 **Reviderade rutiner tilläggsbelopp** 2024/47
- 10 **Svar på föreläggande om åtgärder
gällande städning på skolor och förskolor i
Färgelanda kommun** 2024/50
- 11 **Delegation - beslut om skolplaceringar** 2024/55
- 12 **Utbildningsnämndens verksamhetsplan
för 2024** 2024/35
- 13 **Initiativärende avseende äskande för
fortsatt musikskola och på sikt återstartad
fritidsgård** 2024/49

Tommy Larsson
Utbildningsnämndens ordförande

Alexander Karlsson
Nämndadministratör

Årshjul

Månad	Ekonomi	Verksamhetsplanering	Systematiskt kvalitetsarbete	Elevhälsa	Arbetsmiljö Personal	Regler och rutiner Planer	Övrigt	Stående punkter
Januari		Verksamhetsplan	Klagomål höstterminen Betyg Meritvärde Gymnasie- behörighet Frånvaro - elever		Personal- statistik KIA, sjukfrånvaro m.m.		Intern- kontrollplan innevarande år	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegations- beslut
Februari	Årsredo- visning	Förskolekö Skolval Elevtal	Incidentrapporter/ kränkningar	Presentation elevhälsa	Redovisning av personal- kostnader och antal anställda (flyttas till april)	Skolskjutsar Regler Kostnader	Planering verksamhets- besök	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegations- beslut

Mars				Patientsäkerhetsberättelse	Medarbetarenkät – resultat Arbetsmiljöarbete	Reger – förskola Regler fritidshem	Information om rutiner för hantering av barn och elever med skyddade personuppgifter	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut
April	Kvartal 1		Enkät trygghet och studiero		Personalboks lut	Plan för främjande av skolnärvaro	Gemensam eftermiddag nämnd och ledningsgrupp	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut
Maj	Månadsrapport	Kommande års nämndmål	Nationella prov				Informations-säkerhetsrapport	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut
Juni								
Juli								

Augusti								Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut
September	Delårs-rapport		Klagomål vårterminen Betyg Meritvärde Gymnasiebehörighet Frånvaro - elever Incidentrapporter och kränkningar	Presentation folkhälsostrateg	Personalstatistik KIA, sjukfrånvaro m.m.	Plan mot kränkande behandling	Justeringar delegationsordningen	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut
Oktober	Månadsrapport	Gymnasieeval	Redovisning av föregående läsårs kvalitetsarbete med analys, utvecklingsområden och mål för verksamheterna				Presentation kostenheten	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut

November	Månadsrapport Barn- och elevpeng		Frånvarorapportering			Regler tilläggsbelopp	Gemensam eftermiddag nämnd och ledningsgrupp	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut
December		Verksamhetsberättelse				Plan för övergångar	Internkontroll – genomgång av resultat Tillsynsrapport	Ordföranden informerar Skolchef informerar Meddelanden Delegationsbeslut

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2024-02-20

Utskriven av: Alexander Karlsson

Diarienummer:	Utbildningsnämnden
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum:	2024-02-27
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.42	Beslut om strukturbidrag 2024 - Stigens Friskola	
2024-02-20		
UN 2023/111	Delegation till utbildningschef att fatta beslut om barn- och elevpeng inför 2024	
		Lise-Lotte Bengtsson
2024.43	Beslut om strukturbidrag 2024 – Järbo Friskola	
2024-02-20		
UN 2023/111	Delegation till utbildningschef att fatta beslut om barn- och elevpeng inför 2024	
		Lise-Lotte Bengtsson
2024.44	Beslut om bidragsbelopp (grundbelopp) till fristående pedagogisk omsorg för 2024	
2024-02-20		
UN 2023/111	Delegation till utbildningschef att fatta beslut om barn- och elevpeng inför 2024	
		Lise-Lotte Bengtsson
2024.45	Beslut om bidragsbelopp (grundbidrag) till fristående förskolor för 2024	
2024-02-20		
UN 2023/111	Delegation till utbildningschef att fatta beslut om barn- och elevpeng inför 2024	
		Lise-Lotte Bengtsson
2024.46	Beslut om bidragsbelopp (grundbelopp) till fristående förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola för 2024	
2024-02-20		
UN 2023/111	Delegation till utbildningschef att fatta beslut om barn- och elevpeng inför 2024	
		Lise-Lotte Bengtsson

Delgivning

Utskriftsdatum: 2024-02-12

Utskriven av: Alexander Karlsson

Diarienummer:	Utbildningsnämnden
Riktning:	Alla
Datum:	2024-01-16 - 2024-02-12
Notering:	meddelande

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2024.28	I	MILJÖ-2024-92 HSK- Årlig tillsynsavgift Höjdens förskola	Alexander Karlsson
2024-02-06			Utbildningskontor
UN 2024/46		Beslut om årlig tillsynsavgift skolans lokaler 2024	
2024.29	I	MILJÖ-2024-91 HSK- Årlig tillsynsavgift Ödeborgs förskola	Alexander Karlsson
2024-02-06			Utbildningskontor
UN 2024/46		Beslut om årlig tillsynsavgift skolans lokaler 2024	
2024.30	I	MILJÖ-2024-90 HSK- Årlig tillsynsavgift Månvägens förskola	Alexander Karlsson
2024-02-06			Utbildningskontor
UN 2024/46		Beslut om årlig tillsynsavgift skolans lokaler 2024	
2024.31	I	MILJÖ-2024-89 HSK- Årlig tillsynsavgift Håvestens förskola	Alexander Karlsson
2024-02-06			Utbildningskontor
UN 2024/46		Beslut om årlig tillsynsavgift skolans lokaler 2024	
2024.32	I	MILJÖ-2024-88 HSK- Årlig tillsynsavgift Valboskolan 7-9	Alexander Karlsson
2024-02-06			Utbildningskontor
UN 2024/46		Beslut om årlig tillsynsavgift skolans lokaler 2024	
2024.33	I	MILJÖ-2024-87 HSK- Årlig tillsynsavgift Höjdensskolan	Alexander Karlsson
2024-02-06			Utbildningskontor
UN 2024/46		Beslut om årlig tillsynsavgift skolans lokaler 2024	
2024.34	I	MILJÖ-2024-86 HSK- Årlig tillsynsavgift Högsätters skola	Alexander Karlsson
2024-02-06			Utbildningskontor
UN 2024/46		Beslut om årlig tillsynsavgift skolans lokaler 2024	
2024.35	I	MILJÖ-2024-84 HSK- Årlig tillsynsavgift valboskolan 4-6	Alexander Karlsson
2024-02-06			Utbildningskontor
UN 2024/46		Beslut om årlig tillsynsavgift skolans lokaler 2024	

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2024.36	I	MILJÖ-2024-81 HSK- Årlig tillsynsavgift Bruksskolan	Alexander Karlsson
2024-02-06			Utbildningskontor
UN 2024/46		Beslut om årlig tillsynsavgift skolans lokaler 2024	

Utbildningskontor
Utbildningschef
Lise-Lotte Bengtsson

Tjänsteskrivelse
2024-02-16
2024/4

Utbildningsnämnden

Årsredovisning 2023

Utbildningsnämndens beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget till årsredovisning för 2023 och överlämna densamma till kommunfullmäktige.

Ärendets beredning

Ärendet har gått igenom vid presidiummöte 2024-02-13

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en årsredovisning som sedan överlämnas till revisionen för granskning.

Kommunstyrelsen redovisar kommunens totala årsredovisning vilket innebär att utbildningsnämndens årsredovisning är en del av den totala redovisningen.

Årsredovisningen tillsammans med revisionsrapporten/revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för prövning av frågan om ansvarsfrihet.

Årsredovisningen för utbildningsnämnden 2023 visar ett positivt resultat på 9 tkr mot budget.

Åtgärder har vidtagits under året för att nå en budget i balans. I årsredovisningen anges under respektive skolform och verksamhet en kortare beskrivning av utfall.

Facklig samverkan

Samverkan sker vid Fösam 2024-02-29.

Beslutsunderlag:

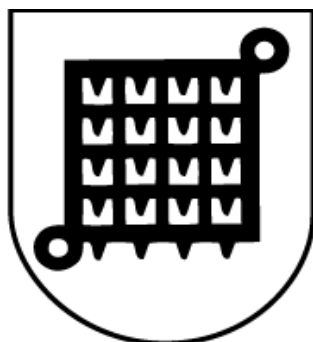
Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-16
Årsredovisning 2023 Utbildningsnämnden

Sändlista:

Utbildningschef
Sektorekonom

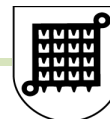
Lise-Lotte Bengtsson
Utbildningschef

Årsredovisning 2023

Utbildningsnämnden

Årsredovisning
2023

Innehållsförteckning

Nämnderna	3
<i>Verksamhetsbeskrivning</i>	3
<i>Händelser av väsentlig betydelse</i>	3
<i>Resultaträkning</i>	3
<i>Utfall per verksamhetsområde</i>	4
<i>Analys av utfall per verksamhetsområde</i>	4
<i>Volym- och nyckeltal</i>	5
<i>Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på</i>	6
<i>Investeringsredovisning</i>	7
<i>Förväntad utveckling</i>	7
<i>Slutsats</i>	8

Nämnderna

Verksamhetsbeskrivning

Sektorn bedriver dessa verksamheter:

- Förskola 1-5 år (4 enheter)
- Förskoleklass (3 enheter)
- Grundskola (5 enheter)
- Fritidshem (4 enheter)
- Anpassad grundskola (en enhet)
- Vuxenutbildning
- Musikskola

Därutöver har sektorn ansvar för att bedriva tillsyn av fristående enheter i kommunen som fått tillstånd av nämnden att bedriva verksamhet (två förskolor och en pedagogisk omsorg)

Händelser av väsentlig betydelse

Viktiga händelser under året:

- Första året av ett treårigt projekt tillsammans med Skolverket benämnt "Samverkan för bästa skola" i syfte att skapa bättre förutsättningar för våra enheter att nå högre måluppfyllelse. Inom projektet tas åtgärdsplaner fram både på enhets- och huvudmannanivå. Mittuniversitetet bistår med insatser framåt baserat på innehållet i åtgärdsplanerna.
- Utveckla och fördjupa analysarbetet av enheternas kunskapsmässiga resultat och inköp av ny version av Stratsysmodul för att dokumentera arbetet
- Ansökan om medel till projektet Backa Barnet har beviljats och Färgelanda är en av fem Dalslandskommuner som ingår. Projektet är ett samarbete med utbildningssektorer, socialtjänst och VGR i syfte att sätta in tidiga insatser i familjer för att öka förutsättningarna att elever fullföljer sina studier och får framtidstro.
- Besvarande av föreläggande från Skolinspektionen - granskning på huvudmannanivå av grundskola - och ärendet har avslutats.
- Minskad omfattning av musikskola samt att fritidsgård inte startas på grund av det ekonomiska läget
- Stigens förskola stängdes och barn och personal flyttades över till annan enhet. Orsaken var få barn och dålig arbetsmiljö på grund av lokalerna.
- Intensivt arbete tillsammans med konsultbolaget Norem för att genomlysa olika förslag för att effektivisera lokalutnyttjandet inom sektorn
- Förändringar inom ledningsgruppen när det gäller rektorsuppdrag samt ny utbildningschef från augusti

Resultaträkning

Belopp i tkr	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget
Intäkter	21 429	23 295	17 490	5 805
Kommunbidrag	174 464	184 491	184 491	0
Summa intäkter	195 893	207 786	201 981	5 805
Personalkostnader	-106 226	-114 102	-101 870	-12 232
Övriga kostnader	-91 847	-93 635	-100 080	6 445

Kapitalkostnader	-50	-39	-30	-9
Summa kostnader	-198 123	-207 776	-201 980	-5 796

Periodens resultat	-2 230	10	1	9
---------------------------	---------------	-----------	----------	----------

Utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget
Nämndverksamhet	303	457	305	-152
Musikskola	1 438	849	1 832	983
Fritidsgård		0	600	600
Förskola	34 842	38 741	41 042	2 301
Grundskola inkl fritids, anpassad grundskola och förskoleklass	93 527	101 067	94 610	-6 456
Gymnasie- och anpassa gymnasieskola	33 978	35 691	34 457	-1 234
Vuxenutbildning	1 493	3 117	4 047	930
Förvaltningsledning	11 915	4 560	7 599	3 038
Totalt	177 453	184 482	184 492	9

Analys av utfall per verksamhetsområde

Nämnd

- Fler möten har genomförts än inledande planering, vilket medför högre kostnad. Dessutom varierar kostnaden per möte beroende på antal deltagare och storleken av förlorad arbetsförtjänst

Musikskola

- Vakanser har inte tillsatts vilket innebär att det endast återstår en tjänst om 60%. Detta har inneburit att tilldelad budget inte tagits i anspråk.

Fritidsgård

- Fritidsgården har inte startats på grund av det ekonomiska läget. Detta har inneburit att tilldelad budget inte tagits i anspråk.

Förskola

- Kostnaderna för förskola styrs till största delen av volymer eftersom ersättning utgår per inskrivet barn. Storleken på ersättningen varierar beroende på barnets ålder.
- I redovisningen ingår både kommunal egen verksamhet och köpt verksamhet, det vill säga verksamheter där vårdnadshavare väljer annan huvudman. Skollagen ger vårdnadshavare långtgående möjligheter att välja placering för sitt barn och hemkommunen är då skyldig att betala ersättning till vald huvudman.
- Resultat beror på personalkostnader då bemanning måste finnas 12 timmar per dag och vissa enheter haft få barn under perioder. Förskolorna ser ökat behov av resurspersonal för barn med stora behov.
- Viss eftersläpning att anpassa personalorganisationen till antalet barn. Under hösten förberedes stängning av en avdelning vid Månvägens förskola på grund av minskat antal barn. Så vid årsskiftet var antalet avdelningar 3 istället för 4.

Grundskola, förskoleklass, fritidshem och anpassad grundskola

- Kostnaderna för grundskola, förskoleklass, fritidshem och anpassad grundskola styrs till största delen av volymer eftersom ersättning utgår per inskriven elev. Storleken på ersättningen varierar beroende på elevens ålder.
- Kostnaden för elever i anpassad grundskola är väsentligt högre än i grundskola eftersom personaltätheten är mycket högre i denna verksamhet för att möta elevernas olika behov.
- I redovisningen ingår både kommunal egen verksamhet och köpt verksamhet, det vill säga verksamheter där vårdnadshavare väljer annan huvudman. Skollagen ger vårdnadshavare långtgående möjligheter att välja skolplacering för sitt barn och hemkommunen är då skyldig att betala ersättning till vald huvudman.
- Under året har några placeringar hos annan huvudman avslutats, där månadskostnaden varit högre än normalt och där vi kunnat erbjuda en motsvarande verksamhet i egen regi. Eleverna behöver då inte få så långa resor.
- Små klasser innebär svårigheter att få en budget i balans. Utöver pedagoger behöver även resurspersoner finnas i verksamheterna. Elevpengen räcker inte till detta när elevvolymerna är för små.
- Vid vissa enheter ger inte lokalerna möjligheter att ha B-form eftersom de inte har plats för alla elever om två årskurser slås ihop.
- Ökat behov hos elever att få tillgång till särskild undervisningsgrupp, det vill säga undervisning med pedagog och ca 3-5 elever. Enheternas resurser räcker inte till för att finansiera detta.
- Ökade kostnader för vikarier eftersom det måste tillsättas vikarier på små enheter för att det inte finns personal att flytta vid frånvaro
- Utflyttning av elever medför lägre intäkt, men det tar tid att ställa om personalstyrkan
- Inflyttning av elever från andra kommuner under året med omfattande stödbehov
- Behov av att utveckla rutiner för extra ekonomiska resurser till barn och elever med stora behov. Enheter kan behöva anställa resurspersoner för att möta elevernas behov av stöd, men saknar resurser för detta.

Gymnasiet

- Kostnaden för gymnasiet är beroende av volymer och val av program. Denna post är därför svårt att förutse. Fler elever som inte är behöriga innebär ökad kostnad eftersom de behöver inleda sina studier inom IM-programmet. Studietiden blir därför längre.
- Högskoleförberedande program har generellt en lägre kostnad än yrkesprogram.
- Inför höstterminen var det 14 elever som inte var behöriga utan fick börja på IM-programmet. Detta är en hög procentuell andel av årskurs 9. Totalt har kommunen 21 elever som går på IM-programmet.

Vuxenutbildningen

- Vuxenutbildningen har en flexibel verksamhet där efterfrågan ska styra utbudet i stora drag. Statsbidrag finns att söka och verksamheten har fått flera ansökningar beviljade vilket innebär att finansieringen till största del sker med hjälp av externa medel.

Förvaltningsledning

Budgeterad kostnad för förvaltningsledning var högre än utfall. Orsaken till detta är dels personalkostnad, beroende på vakanser och sjukskrivningar, och dels lägre övriga kostnader.

Volym- och nyckeltal

Volym- och nyckeltalsredovisning

Verksamhet	2020	2021	2022	Utfall 2023
Antal barn				
Förskolor	283	311	255	255

Verksamhet	2020	2021	2022	Utfall 2023
Pedagogisk omsorg	9	9	5	8
Summa	292	320	260	263
<hr/>				
Antal elever				
Grundskolor	746	719	633	630
Anpassad grundskola	12	9	13	10
Summa	758	728	646	640
<hr/>				
Antal elever				
Gymnasiet	254	222	221	207
Anpassat gymnasie	1	1	6	8
Summa	255	223	227	215
<hr/>				
Antal kursdeltagare				
Vuxenutbildning	196	209	185	186
varav Sfi	43	35	32	29

Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på

Verksamhet	2020	2021	2022	Utfall 2023
Grundskola:				
Meritvärde år 9	216	198	213	204
Resultat i nationella prov år 3 (%)				
Svenska			59	70
Matematik			59	47
Resultat i nationella prov år 6 (%)				
Svenska	85	87	70	77
Matematik	82	82	72	70
Engelska	82	87	80	85
Resultat i nationella prov år 9 (%):				
Svenska	N/A	N/A	88	90
Matematik	N/A	N/A	78	82
Engelska	N/A	N/A	88	78
Gymnasieskola:				
Gymnasiebehörighet % (yrkesprogram)	87	87	90	76
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år, hemkommun, andel %	65	72	68	66
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	69	74	80	72
Alla kommuner	78	78	79	80

Gymnasiebehörigheten har gått ner från 90% till 76% vilket är mycket negativt. Åtgärder måste sättas in tidigt för att nå önskat resultat. Rektor bedömer att nuvarande årskurs 9 kommer att vara tillbaka på tidigare nivåer. Så frågan är om detta var en tillfällig nedgång eller om det är en trend. Resultaten för år 7 och 8 måste följas noga för att den tidigare positiva trenden ska kvarstå. Arbete med överlämningar mellan skolorna behöver utvecklas för att följa eleverna över tid.

Resultatet i år 3 i matematik har försämrats avsevärt. Detta är en av de definierade områdena som Skolverket ska hjälpa till med inom projektet Samverkan för bästa skola.

Investeringsredovisning

Storlek på grundram, tkr

Tabell över investeringar inom grundram

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, t kr	Budget, tkr
IKT-plan	Grundskola	Klar	469	470
Reinvesteringar	Utbildningssektorn	Klar	501	800
Totalt			970	1 270

Förväntad utveckling

Utveckling

Förstärkning sker när det gäller skolutvecklingsfrågor och skolutvecklare är anställd (delfinansiering av lönekostnad från Skolverket) från och med mars 2024 i syfte att tillsammans med kvalitetschef arbeta mer intensivt med Samverkan för bästa skola och analys kring våra resultat samt beslut om åtgärder tillsammans med rektorerna och personal. Statistiken från höstterminen 2023 visar stora behov av att göra djupare analyser för att få samsyn i vilka åtgärder som behövs för att öka elevernas måluppfyllelse. Vi har en stor andel av våra elever som inte når upp till godkända resultat redan i tidig ålder och i förlängningen kan det innebära att de inte blir behöriga till gymnasiet.

Gemensamma insatser måste göras för att få ökad måluppfyllelse och godkända betyg i våra verksamheter.

Lokaler och organisation

Våra lokaler är generellt i stort behov av renovering på grund av eftersatt underhåll. Under januari har halva Höjdens förskola fått stänga på grund av bristfälliga lokaler. Sektorn är i behov av lämpliga ersättningslokaler. Valboskolans idrottshall är tillfälligt stängd på grund av omfattande vattenskada eftersom taket läcker.

Befolkningsprognosen visar på minskat antal barn och elever framåt och detta i kombination med undermåliga lokaler kräver långsiktiga beslut om framtida organisation och lokalutnyttjande. Antalet elever i våra klasser är i F-6 lägre än genomsnittet och det ekonomiska läget innebär att effektiviseringar och besparingar måste göras för att få en budget i balans. Där det är möjligt sker undervisningen i form av B-form, vilket innebär att en klass består av elever från två årskurser.

Samtidigt ser vi fler och fler elever som är i behov av olika stödinsatser för att ha förutsättningar att nå målen. Inom vissa områden har vi svårt att rekrytera och behålla personal med rätt kompetens. Fortsatt arbete måste ske vad gäller arbetsmiljö och arbetssituation för personalen inklusive rektorerna.

Lärmiljöerna, både inomhus och utomhus, behöver utvecklas för att stimulera eleverna i sitt lärande.

Ekonomi

Under 2023 gjordes ett marginellt överskott, men under 2024 minskas ramen med ca 11 miljoner kronor. Organisationen under vårterminen är svår att påverka - förändringar kan genomföras tidigast inför höstterminen 2024 då ny organisation ska beslutas.

Nuvarande resursfördelningsmodell behöver ses över för att säkerställa att resurser fördelas utifrån behov och förutsättningar. Rutiner för att fördela extra resurser inom kommunal verksamhet för barn och elever med omfattande stödbehov behöver förtydligas. Regler och rutiner för detta finns för de fristående enheterna i form av tilläggsbelopp, eftersom detta är ett krav i skollagen.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

Lokaler

Fortsatt arbete sker i nämnden för att fatta strategiskt viktiga beslut om vilka lokaler som ska nyttjas av sektorn på kort och lång sikt. Lokalkostnaderna påverkar kommunens totala ekonomi och eftersom renoveringsbehoven är omfattande krävs en hållbar strategi över tid för att få en väl fungerande verksamhet i ändamålsenliga och trygga lokaler till en så låg kostnad som möjligt.

Organisation

Fortsatt arbete i nämnden för att fatta strategiskt viktiga beslut om hur organisationen ska se ut framåt och hur många enheter som ska finnas i kommunen. Klasserna och organisation måste optimeras utifrån tilldelad budget.

Antalet enheter påverkar även chefstätheten. I dagsläget har merparten av rektorerna ansvar för flera enheter vilket innebär en hög arbetsbelastning.

Personal

Vissa personalkategorier är svåra att rekrytera och behålla. Detta innebär att undervisningen riskerar att inte hålla rätt kvalitet. Omsättningen av personal blir hög och eleverna får inte någon kontinuitet i undervisningen.

Utbildningskontor
Utbildningschef
Lise-Lotte Bengtsson

Tjänsteskrivelse
2024-02-09
2024/47

Utbildningsnämnden

Rutiner för tilläggsbelopp

Beslutsförslag

Utbildningsnämnden beslutar att anta övergripande rutiner för tilläggsbelopp samt att ge utbildningschef delegation att göra mindre förändringar som är av administrativ karaktär om behov av detta uppstår

Ärendets beredning

Genomgång vid presidiummöte 2024-02-13

Sammanfattning av ärendet

I skollagen finns övergripande bestämmelser om hemkommuners skyldighet att utge tilläggsbelopp till fristående enheter som tagit emot barn och elever från hemkommunen. Dessa bestämmelser behöver kompletteras med rutiner m.m. I bilaga återfinns förslag till övergripande regelverk.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, daterad 2024-02-09 samt bilaga

Sändlista:

Fristående enheter i kommunen
Ekonom
Skolkontoret
Ansvarig handläggare inom elevhälsan

Lise-Lotte Bengtsson
Utbildningschef

Övergripande bestämmelser för tilläggsbelopp

Sektor utbildning – Färgelanda kommun

Antagna av utbildningsnämnden xx §

Inledning

Enligt skollagen har alla barn och elever i de olika skolformerna, som på grund av fysiska, psykiska eller av andra skäl behöver stöd i sin utveckling och lärande, rätt till det stöd som deras speciella behov kräver. Det är rektors ansvar att se till att barnet/eleven ges sådant stöd.

I skollagens tredje kapitel finns bestämmelser om barns/elevs utveckling mot målen och verksamhetens skyldighet att ge ledning, stimulans och stöd.

När det gäller den ekonomiska ersättningen till de olika verksamheterna ser lagstiftningen olika ut. Mellan olika kommuner finns bestämmelser om interkommunal ersättning.

Till fristående enheter ska ersättning utges i form av

- grundbelopp per barn och elev och
- tilläggsbelopp för barn och elever med extraordinärt stödbehov (bedömning per individ)

Dessa bestämmelser rör endast **rätten till tilläggsbelopp**.

Utgångspunkter

- En verksamhet ska kunna ge stöd åt flertalet barn och elever inom ramen för sina normala resurser. Under vissa förutsättningar kan extra ersättning utgå (tilläggsbelopp) till fristående huvudmans verksamheten. Stödåtgärderna ska vara extraordinära. Tilläggsbelopp utgår till exempel inte för undervisning som sker i mindre grupp.
- Tilläggsbelopp för modersmålsundervisning och lovskola utgår enligt särskilt regelverk och söks separat.
- Reglerna gäller för samtliga fristående huvudmän som har barn och elever som är folkbokförda i Färgelanda kommun. Vid ändrad folkbokföringskommun upphör utbetalningen.
- Vid byte av huvudman måste en ny ansökan göras.
- Hemkommunen följer upp hur ersättningen använts och kan genomföra besök på plats för att följa upp beslutet samt även i anslutning till att ansökan görs.
- Ersättning utgår inte retroaktivt.
- Beslut meddelas normalt för en termin alternativt för hela läsåret.
- Ansökan kan göras när som helst under året. Handläggningstiden är dock ca 4-6 veckor så det är önskvärt att ansökan görs senast 15 maj inför höstterminen och 15 november inför vårterminen.
- Om tilläggsbelopp beviljas utbetalas det först efter det att ansökan är komplett. Framtagna blanketter ska användas och efterfrågade bilagor ska lämnas in.
- Utbetalning sker för hela månader med undantag för ansökningsmånaden.

Bedömning

De extraordinära stödåtgärderna omfattar individens hela verksamhetsdag (förskola, skola, fritidshem).

De extraordinära stödåtgärderna ska väsentligt avvika från vad som har samband med de resurser som ges inom ramen för det stöd som verksamheten ska tillhandahålla inom ramen för grundbeloppet.

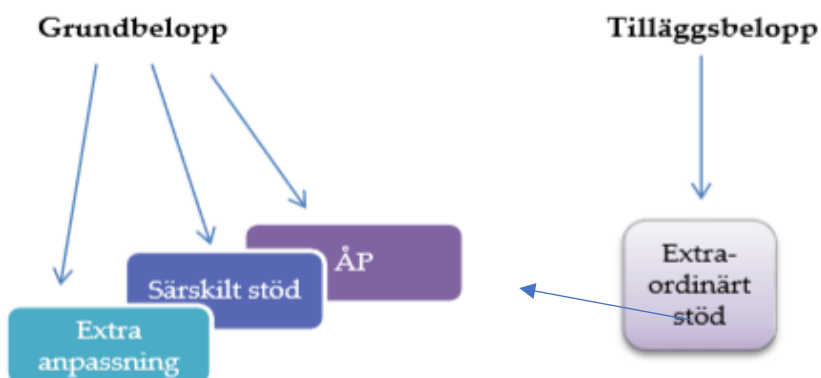
Om statsbidrag eller strukturbidrag utgår och ska täcka särskilda kostnader kan inte tilläggsbelopp utgå för samma behov.

Stöd	Särskilt stöd	Extraordinära stödåtgärder
Hänsyn ska tas till alla barns/elevens olika behov. Detta behov av stöd ryms inom ordinarie grundbelopp.	Barn/elever kan tillfälligt eller varaktigt ha behov av särskilda stödåtgärder. Detta behov av särskilt stöd ryms inom ordinarie grundbelopp.	Om särskilda stödåtgärder inom ramen för grundbeloppet inte är tillräckliga kan extraordinära särskilda stödåtgärder sättas in. I dessa fall kan tilläggsbelopp vara aktuellt.

I övrigt ska följande kriterier vara uppfyllda.

A. Insatser inom grundersättningen är otillräckliga

För att tilläggsbelopp ska vara aktuellt ska elevens behov av särskilt stöd vara extraordinärt och kräva sådana omfattande insatser att de inte ryms inom grundbeloppet.

B. Har ett behov som är omfattande eller mycket omfattande

Behovsnivåer

Grad av svårigheter	Kännetecken	Konsekvens
Mindre medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik. Mindre inlärningssvårigheter.	Barnet/eleven behöver stöd ibland. Barnet/eleven är ganska självständig och behöver visst stöd under någon enstaka situation.	Tilläggsbelopp utgår inte. Medel för dessa behov ryms i grundbeloppet.

Måttlig medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik. Måttliga inlärningssvårigheter.	Eleven behöver stöd. Personligt stöd av tillfällig karaktär behövs under dagen i enstaka situationer.	Tilläggsbelopp utgår inte. Medel för dessa behov ryms i grundbeloppet.
Betydande medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik. Betydande inlärningssvårigheter.	Barnet/eleven behöver mer stöd – ett stöd som är frekvent och sammanhållet. Personligt stöd och/eller stort behov av hjälpmedel krävs i flera situationer.	Tilläggsbelopp utgår inte. Medel för dessa behov ryms i grundbeloppet.
Omfattande medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik. Omfattande inlärningssvårigheter.	Barnet/eleven behöver i stort sett stöd hela dagen. Personligt stöd och/eller stort behov av omfattande hjälpmedel krävs för att eleven ska kunna delta i den ordinarie verksamheten.	Tilläggsbelopp kan utgå.
Mycket omfattande medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik. Mycket omfattande inlärningssvårigheter.	Barnet/eleven behöver ett mycket omfattande personligt stöd. Minst en personal och/eller mycket omfattande behov av hjälpmedel krävs för att eleven ska kunna delta i den ordinarie verksamheten. Ständig uppmärksamhet krävs.	Tilläggsbelopp kan utgå.

C. Återredovisning av tidigare insatser med stöd av tilläggsbelopp har uppfyllts

Om tilläggsbelopp utgått för individen föregående period ska redovisning ske (Bilaga 2):

- av hur tilläggsbeloppet använts i verksamheten (resurs, aktivitet etc.)
- av vilken effekt de sökta och genomförda insatserna haft.
- av hur förskolan/skolan arbetar för att individens behov av extraordinärt stöd ska minska/öka elevens självständighet.

Storlek och omfattning av tilläggsbeloppet

- Storleken på tilläggsbeloppet är inte avsett att totalfinansiera den extraordinära stödsatsen då visst stöd ska ingå i grundbeloppet.
- Vid ersättning som gäller personella resurser utgår ersättning enligt kommunens riktlinjer avseende tjänstens befattning och bygger på tillämplig statistik i riket.

Sektor/enhet
Chef Barn/Utbildning
Lise-Lotte Bengtsson

Tjänsteskrivelse
2024-02-09
2024/50

Utbildningsnämnden

Svar till Kommunstyrelsen med anledning av föreläggande från Dalslands miljö- och energinämnd (DMEN) § 85 angående städning i förskolor och skolor

Utbildningsnämndens beslutsförslag

Kommunstyrelsen besvarar föreläggande från Dalslands miljö- och energinämnd genom att översända tjänsteskrivelse från Utbildningsnämnden.

Ärendets beredning

Möte med presidiet 2024-02-13

Sammanfattning av ärendet

Dalslands miljö- och energikontor (DMEK) har under perioden 2016-2023 genomfört anmälda och oanmälda inspektioner avseende städningen i kommunens skolor och förskolor. Brister har konstaterats och verksamheterna har förelagts att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Trots tidigare förelägganden kvarstår brister i ett flertal verksamheter och DMEK har därför beslutat att förelägga Kommunstyrelsen att vidta åtgärder.

Ärendebeskrivning

DMEK har beslutat att förelägga Kommunstyrelsen att senast 2024-03-31 redovisa en plan för de åtgärder som avses vidtas för att avhjälpa återkommande brister avseende städningen som noterats vid tillsynen av kommunens skolor och förskolor under perioden 2016-2023.

DMEK har vid en sammanlagd bedömning kommit fram till att kommunen behöver vidta åtgärder för att säkerställa att den städning och rengöring som utförs i kommunens skolor och förskolor minimerar riskerna för smittspridning och säkerställer en god inomhusmiljö för alla som vistas stadigvarande i lokalerna. Detta innefattar bland annat att tillse

- att städning och rengöring utförs i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer och allmänna råd
- att det finns skriftliga rutiner för utförandet av städningen, bland annat ansvarsfördelning, städmetoder, städfrekvens, metoder för att öka städbarheten i lokalerna och dokumentation av utförd städning

- att städrutinerna är implementerade hos personalen
- att städningen regelbundet följs upp och utvärderas för att säkerställa att rutinerna och metoderna ger ett bra resultat.

DMEK har bedömt att Kommunstyrelsen har ansvaret för att se till att städning av skolorna utförs i tillräcklig omfattning och det är nödvändigt att den som ansvarar för översynen har mandat att genomföra förändringar avseende de ekonomiska medel och den totala andelen tid som ägnas åt städning och rengöring inom förskolan och skolan.

Utbildningsnämnden och sektor utbildning har med anledning av föreläggandet vidtagit följande åtgärder.

- Genomgång av föreläggandet vid utbildningsnämndens sammanträde 2023-11-28
- Genomgång av föreläggandet vid kommunstyrelsens sammanträde 2023-12-13
- Möte 23-11-22 med representant från DMEK, teknisk chef och utbildningschef för muntlig genomgång av föreläggandet och är information om pågående uppdatering av rutiner (benämnd städparm) lämnades av teknisk chef, ytterst ansvarig för lokalvården
- Gemensam genomgång av åtgärder och gemensam fortsatt planering i sektor utbildnings ledningsgrupp 2024-02-08 tillsammans med teknisk chef och biträdande enhetschef för lokalvården (tillträder 19 februari 2024). **Vid detta möte diskuterades följande:**
- De ekonomiska förutsättningarna – teknisk chef informerade om att de ekonomiska resurserna till lokalvården minskat vilket fått till följd att underskott uppstår samt att städning inte sker med den frekvens som krävs. Detta kommer att lyftas av utbildningschef till utbildningsnämnd.
- Klargörande av vilka arbetsuppgifter som ingår i huvuduppdraget och vilka tjänster som bedöms vara tillägg, exempelvis höghöjdstädning, storstädning och liknande.
- Rutiner vid ändrat behov av lokalvård, till exempel vid stängning av verksamhet eller förändrat användningsområde av lokal.
- Vikten av att ha rutiner för att lokalerna ska vara lätta att städa
- Kravet på att varje rektor har en dialog med lokalvården för att tillsammans lägga schema så att det ges utrymme för lokalvården att utföra sitt uppdrag på ett bra sätt samt meddelar kontaktperson till teknisk chef för dialog kring lokalvården
- Behovet av att rektorerna deltar i kvalitetskontroll tillsammans med teknisk chef/ansvarig
- Planering av uppföljande möte i ledningsgruppen när städparmen är helt klar

- Plan för att ha uppföljning i ledningsgruppen tillsammans med teknisk chef – förslagsvis en gång per termin.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-09
Föreläggande från DMEK

Sändlista:

Samtliga rektorer
Teknisk chef, samhällsutveckling

Lise-Lotte Bengtsson
Chef Barn/Utbildning

Sammanträdesdatum

2023-11-02

DMEN § 85

Dnr 2023/1599.HSK

Beslut om föreläggande om åtgärder gällande städning på skolor och förskolor i Färgelanda kommun

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd förelägger Kommunstyrelsen i Färgelanda kommun, med organisationsnummer: 212000-1421 att senast 2024-03-31 redovisa en plan för de åtgärder som avses vidtas för att avhjälpa de återkommande brister avseende städningen som noterats vid tillsynen av kommunens skolor och förskolor under perioden 2016-2023.

Ärendebeskrivning

Dalslands miljö- och energikontor (DMEK) har under perioden 2016 - 2023 genomfört anmälda och oanmälda inspektioner avseende städningen i kommunens skolor och förskolor. Olika typer av brister har noterats i de olika verksamheterna. Nämnas kan bristfällig städning, ofullständiga skriftliga rutiner, städfrekvenser som avviker från Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning (FoHMFS 2014:19), oklar ansvarsfördelning mellan lokalvårdare och pedagogisk personal, otillräcklig implementering av städrutiner hos pedagogisk personal samt bristande rutiner för uppföljning av hur städningen fungerar.

DMEK har under den aktuella perioden förelagt ett antal skolor och förskolor om att vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som har noterats samt fört en dialog med de pedagoger och lokalvården som arbetar i verksamheterna. Brister kvarstår dock i ett flertal verksamheter, även om dess omfattning och art varierar mellan de olika enheterna.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2023-11-02

Forts § 85

Skäl till beslut

Kvaliteten på den städning som lokalvården utför är direkt beroende av att städbarheten är god och att alla ytor är lättillgängliga. Skolor och förskolor städas huvudsakligen under samma tid som kärnverksamheten pågår, varför det är viktigt att det finns ett väl fungerande samspel mellan pedagogisk personal och lokalvårdare för att städningen ska kunna utföras på ett bra sätt. Exempel på detta är att den pedagogiska personalen/eleverna på skolor ställer upp stolarna i klassrummen innan städning eller att den pedagogiska personalen på förskolor ser till att skor, kläder, leksaker, mattor m.m. är bortplockade innan städning av golvytor. Dalslands miljö- och energikontor har vid upprepade tillfällen noterat tecken på att detta samspel inte fungerar optimalt i vissa verksamheter, vilket ofta resulterar i en sämre städning eftersom lokalvårdaren inte kommer åt alla ytor. Det är därför mycket viktigt att upprätthålla en löpande dialog mellan lokalvårdare och pedagoger hur man kan samverka på bästa sätt.

Vidare förekommer en uppdelning mellan lokalvårdare och pedagogisk personal på förskolorna vid genomförandet av olika städmoment. Den pedagogiska personalen ansvarar i regel för tvätt av textilier, rengöring av leksaker, damning av ofria ytor (t.ex. hyllor där det förvaras leksaker och annat material), dammsugning och tvätt av mattor m.m. DMEK har i flera verksamheter noterat återkommande brister i den städning som den pedagogiska personalen ska utföra. Detta innefattar bl.a. synligt bristfällig städning, bristfälliga skriftliga rutiner och dokumentation över utförd städning, bristfällig implementering av städrutinerna, oklar ansvarsfördelning mellan lokalvårdare och pedagoger m.m. DMEK vill framhålla att det är mycket viktigt att det finns en acceptans hos berörd personal för de städrutiner som upprättas, att rutinerna är väl implementerade hos personalen samt att det sker en regelbunden uppföljning av att städningen utförs, att rutinerna fungerar och att städningen håller förväntad kvalitet.

DMEK har påtalat behovet av att åtgärda ovanstående brister i enskilda förelägganden riktade till de olika enheterna, men dessvärre utan att bristerna har åtgärdats i sin helhet. DMEK bedömer att det i regel inte kräver några större ekonomiska investeringar för att förbättra städningen. På förskolorna finns flera sätt att enkelt öka städbarheten och minska arbetsbelastningen för både lokalvårdare och pedagoger, t.ex. att begränsa antalet mattor på varje avdelning eller endast ha en samlingsmatta. På så sätt är det färre mattor att dammsuga och tvätta samt att flytta på inför golvstädning. Andra sätt att öka städbarheten och minska arbetsbelastningen är att ha färre leksaker och annat material stående framme på bänkar/hyllor och i stället lägga ner det i lådor och backar som lätt kan stuvras undan.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2023-11-02

Forts § 85

Exempel på sådant som kan förenkla implementeringen av städrutinerna är exempelvis att det finns centralt framtagna rutiner för städningen avseende ansvarsfördelning, frekvens, ingående städmoment m.m, dvs att samma rutiner gäller på kommunens samtliga skolor och förskolor. På så sätt vet både lokalvårdare och pedagogisk personal hur städningen ska genomföras oavsett vilken skola eller förskola de arbetar på.

Allt sammantaget bedömer DMEK att kommunen behöver vidta åtgärder för att säkerställa att den städning och rengöring som utförs i kommunens skolor och förskolor minimerar riskerna för smittspridning och säkerställer en god inomhusmiljö för alla som vistas stadigvarande i lokalerna. Detta innefattar bland annat att tillse:

- att städning och rengöring utförs i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer och allmänna råd,
- att det finns skriftliga rutiner för utförandet av städningen, bl.a. ansvarsfördelning, städmetoder, städfrekvens, metoder för att öka städbarheten i lokalerna och dokumentation av utförd städning,
- att städrutinerna är implementerade hos personalen,
- att städningen regelbundet följs upp och utvärderas för att säkerställa att rutinerna och metoderna ger ett bra resultat. Resultaten från uppföljningen och utvärderingen bör dokumenteras.

DMEK bedömer att Kommunstyrelsen har ansvaret för att se till att städning av skolorna utförts i tillräcklig omfattning och att det är nödvändigt att den som ansvarar för översynen har mandat att genomföra förändringar avseende de ekonomiska medel och den totala andelen tid som ägnas åt städning/rengöring inom förskolan och skolan. DMEK anser att det är viktigt med förebyggande smittskydd och god hygien genom städning, viktigt med ett fungerande samarbete mellan rektor och lokalvårdschef gällande städningen i lokalerna och dess inredning samt utrustning. DMEK rekommenderar regelbundna möten mellan ansvariga från lokalvårdsenheten och den pedagogiska enheten samt medarbetare från respektive enhet där de kan diskutera problem/otydigheter, skapa tydliga rutiner och eventuella förbättringar. Städ rutiner/städningen ska utformas efter belastningen, dvs det ska vara ett levande dokument.

Kommunen bör redovisa till DMEK hur man avser arbeta vidare med frågan i syfte att säkerställa att den städning och rengöring som utförs i kommunens skolor och förskolor minimerar riskerna för smittspridning och säkerställer en god inomhusmiljö för alla som vistas stadigvarande i lokalerna.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2023-11-02

Forts § 85

Allmän informationDamm

Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Studier om damm och hälsa i skolor visar att elever med astma och pälsdjursallergi i klasser med många kattägare, eller mer kattallergen får mer besvär, ökad bronkiell hyperreaktivitet, nedsatt lungfunktion och ökat medicinbehov, barn med atopi hade mer besvär i skolor med mycket damm. Bristfällig städning misstänks bidra till förekomsten av så kallat sjuka hussymtom, t.ex. slemhinneirritation och allmän trötthet. Städningens betydelse är viktig ur hygiensynpunkt. Hög hygienisk standard ska eftersträvas för att minska risken för smittspridning och dålig luftkvalitet.

Damm inomhus kan innehålla en mängd olika ämnen, t.ex. bakterier, virus, pollen mögelsporer, kvalster, pälsdjursallergen, födoämnesrester samt textil och mineralullsfiber som kan påverka hälsan negativt. Damm är också bärare av en rad kemikalier och t.ex. ökar avgången av ftalater från PVC-mattor med mängden damm i lokalen. Kemiska ämnen kan också finnas bundna i partiklar, exempelvis hormonstörande ämnen som mjukgörare i plaster och flamskyddsmedel från elektronik och textilier.

Städningen bidrar till att olika föroreningar som kan påverka luftkvaliteten förs bort eller minskas. Partiklarna virvlar i luften vid aktivitet och faller sedan ned på ytor och blir damm. Vid bristfällig städning kan det virvla upp mer damm än normalt när lokalerna används.

Smittskydd

Risken att barn drabbas av infektioner påverkas av faktorer som damm och dålig luftkvalitet. I skolor där elever vistas finns en risk för smittspridning. Det kan vara allt ifrån enkla förkylningar till svår magsjuka. Detta bland annat genom att bakterier och virus fastnar på föremål och andra ytor i skol- och förskolemiljön. Virus kan orsaka sjukdom genom att personer kommer i kontakt med viruset. Ibland räcker det med en liten mängd för att smitta ska spridas. En rätt utförd städning förebygger smittspridning, och risken för olägenhet i form av infektioner minskar. Skol- och förskoleverksamheter har ökad risk för smittspridning pga. att många personer befinner sig på en liten yta. Därför måste det finnas rutiner som säkerställer inomhusmiljön så att dessa risker kan förebyggas och minskas. Av Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet framgår att städningen bör dimensioneras efter verksamheten och belastningen i lokalerna. Det innebär att lokaler som används stadigvarande behöver städas dagligen.

Städningen är en viktig del av smittskyddet för en skola och förskola och därför är det rimligt att upprätta rutiner för regelbunden utvärdering, kontroll och undersökning av risker i verksamheten.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2023-11-02

Forts § 85

Egenkontroll

Skol- och förskoleverksamhet har enligt förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll (1998:901) även ett utökat krav på dokumentation av sin egenkontroll. Den ska bland annat innehålla en dokumenterad ansvarsfördelning för till exempel städning med rutiner om undersökning, uppföljning, utvärdering och kontroll. Enligt miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll ligger ansvaret för egenkontrollen hos den som driver skola eller förskola. Vidare bedömer DMEK att det är nödvändigt att översynen dokumenteras. Dokumentationen utgör ett underlag vid det fortsatta egenkontrollarbetet inom verksamheten.

Städningen är viktig i skolor och förskolor för att upprätthålla en bra inomhusmiljö, en god hygien och för att undvika smittspridning. Forskningsstudier har visat samband mellan hälsoproblem som allergi, hos både barn och personal, och förekomsten av damm i skolan. I Socialstyrelsens rapport *Allergi i skola och förskola 2013* beskrivs bland annat att inomhusmiljön i skolor skiljer sig från de flesta inomhusmiljöer genom att antalet personer per ytenhet är större, vilket medför ett särskilt behov av ventilation och städning.

Även i rapporten "Barns miljö och hälsa i Västra Götaland 2021" redovisas det resultat från Folkhälsomyndighetens miljöhälsoenkät 2019 som visar att det finns en koppling mellan bristfällig inomhusmiljö och trötthetsbesvär. Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning ger vägledning till DMEKs bedömning och grundar sig i forskning kring städning samt hur det påverkar inomhusmiljön i skolan.

Lagstöd

Enligt 2 kap 1 § ska verksamhetsutövaren kunna visa att miljöbalkens regler följs. Verksamhetsutövaren ska också enligt 2 kap 2 § miljöbalken ha tillräckligt med kunskap för att skydda människors hälsa mot olägenhet. Enligt 2 kap 3 § miljöbalken ska alla som bedriver verksamhet arbeta för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

En olägenhet för människors hälsa är en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller tillfällig, enligt 9 kapitel 3 § miljöbalken.

Enligt 9 kapitel 9§ miljöbalken ska lokaler för allmänna ändamål brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer. Som verksamhetsutövare är det Kommunstyrelsen som ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2023-11-02

Forts § 85

Miljönämnden får enligt 26 kapitlet 9 § miljöbalken i det enskilda fallet besluta om de föreläggande och förbud som behövs för att miljöbalken och föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Miljönämnden får också förelägga den som bedriver verksamhet som det finns bestämmelser om i miljöbalken eller föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att lämna de uppgifter och handlingar tills oss som behövs för tillsynen, enligt 26 kapitlet 21 § miljöbalken.

Enligt 6 § förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll (1998:901) ska verksamhetsutövaren fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt, resultatet ska dokumenteras.

Beredning:

Presidium 2023-10-19

Handläggarens förslag till beslut

Expedieras:

Kommunstyrelsen, Färgelanda kommun

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Utbildningskontoret
Chef Barn/Utbild
Lise-Lotte Bengtsson

Tjänsteskrivelse
2024-02-20
2024/55

Utbildningsnämnd

Delegation till utbildningschef att fatta beslut i ärenden om skolplacering

Beslutsförslag

Utbildningsnämnden beslutar att ge utbildningschef delegation att fatta beslut i skolplaceringsbeslut enligt skollagen 9 kap 15 § och 10 kap 30§

Ärendets beredning

Samråd har skett med ordföranden 2024-02-20

Ärendebeskrivning

Nuvarande delegationsordning är senast reviderad 2020-05-20 §55 och ska justeras. Detta arbete pågår, men är inte klart än.

Just nu pågår arbete med att anvisa elever plats i förskoleklass och grundskola inför läsåret 2024/2025. Av lagstiftningen framgår detta:

9 kap 15 § - förskoleklass

En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet.

Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

10 kap 30 § grundskola

En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet inom sin grundskola.

Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om

1. den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller

2. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

Beslut enligt andra stycket 2 gäller omedelbart, om inte annat beslutas.

Beslutsfattare är kommunen. Av reglementet framgår att utbildningsnämnden är ansvarig för att driva förskoleklass och grundskola och fatta de beslut som är knutna till verksamheterna.

9 kap 15§ finns inte med i delegationsordningen.

10 kap 31§ finns med i delegationsordningen, men med rektor som delegat. Detta behöver ändras eftersom det handlar om övergripande planering av hur enheterna ska organiseras.

Om plats inte kan erbjudas vid önskad skola måste ett formellt beslut fattas som vårdnadshavare kan överklaga.

Beslutanderätten måste delegeras och förslaget är att utbildningschef får rätt att fatta beslutet på nämndens vägnar enligt dessa paragrafer.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-20

Sändlista:

Rektorer

Skolkontoret

Lise-Lotte Bengtsson

Chef Barn/Utbild

Utbildningskontor
Utbildningschef
Lise-Lotte Bengtsson

Tjänsteskrivelse
2024-02-16
2024/35

Beslutsnivå

Verksamhetsplan 2024

Beslutsförslag

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna verksamhetsplan för 2024.

Ärendets beredning

Ärendet har gått igenom vid presidiummöte 2024-01-16 samt 2024-02-13

Ärendet återremitterades från utbildningsnämnden 2024-01-30, §

Ärendebeskrivning

Budgetprocessen för 2023 var försenad och det var först den 12 december 2023 som beslut om detaljbudget kunde fattas i nämnden. Detta innebar att arbetet med verksamhetsplanen blev försenad och har sammanställts först nu. I denna beskrivs vilka mål och prioriteringar som ska göras samt vilka ekonomiska förutsättningar som varje verksamhet har.

Verksamhetsplanen behandlades vid utbildningsnämndens sammanträde 2024-01-30. Vid mötet beslöts att ärendet skulle återremitteras med följande kompletterande uppdrag till förvaltningen:

- 9. Lokaler och elevantal: Justera texten utifrån den process som nämnden drivit under drygt ett år samt de beslut som nämnden fattat.
- 11.12 Musikskola: Konsekvensändra utifrån beslut om musikskolans fortsatta vht.
- Allmänt: Komplettera verksamhetsplanen med en risk och konsekvensanalys med en beskrivning om vilka konsekvenser och verksamhetsförändringar som planeras med anledning av nämndens minskade budgetanslag för 2024.

Verksamhetsplanen (version 2) har justerats och återfinns i bilaga 1.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse daterad 2024-01-22
Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-16
Bilaga – verksamhetsplan (version 2)

Sändlista:

Samtliga rektorer
Skolkontoret
Sektorekonom

Lise-Lotte Bengtsson
Utbildningschef

**Färgelanda
kommun**

Verksamhetsplan för Utbildningsnämnden 2024

2024-01-22

Dnr: UN 2024/35

Version: 2

Beslutad: xx

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Innehåll

1. Inledning.....	4
2. Prioriterade inriktningar	4
3. Verksamhetsmål	4
4. Uppdrag.....	4
5. Ekonomi – övergripande	5
5.1 Befolkningsprognos	6
6. Utvecklingsområden.....	7
6.1 Samverkan för bästa skola.....	7
6.2 Systematiskt kvalitetsarbete	7
6.3 Backa barnet.....	8
6.4 Regler, rutiner och dokumentation	8
7. Ledningsgrupp	8
7.1 Personalsituation.....	8
8. Stödfunktioner	9
9. Lokaler och elevantal.....	9
10. Fristående enheter, kommunal tillsyn och insynsrätt	10
11. Resurstilldelning	10
11.1 Utbildningsnämnd	10
11.1.1 Ekonomiska förutsättningar	10
11.2 Förvaltningsledning	11
11.2.1 Ekonomiska förutsättningar	11
11.3 Förskola	11
11.3.1 Ekonomiska förutsättningar	12
11.4 Pedagogisk omsorg.....	12
11.4.1 Ekonomiska förutsättningar	12
11.5 Förskoleklass och grundskola	13
11.5.1 Ekonomiska förutsättningar	13
11.6 Fritidshem.....	13
11.6.1 Ekonomiska förutsättningar	14
11.7 Fritidsgård.....	14
11.7.1 Ekonomiska förutsättningar	14
11.8 Anpassade grundskolan.....	14
11.8.1 Ekonomiska förutsättningar	15

11.9 Ekonomiska förutsättningar förskoleklass, fritidshem, grundskola och anpassad grundskola .	15
11.10 Gymnasiet och anpassade gymnasieskolan	15
11.10.1 Ekonomiska förutsättningar	16
11.11 Vuxenutbildningen	16
11.11.1 Ekonomiska förutsättningar	16
11.12 Musikskola	17
11.12.1 Ekonomiska förutsättningar	17
12. Sammanfattning	17

1. Inledning

Verksamhetsplanen ska utgå från kommunens vision, prioriterade inriktningar och verksamhetsmål samt den ekonomiska resurstilldelningen. Detta dokumenteras i den av kommunfullmäktige antagna mål- och resursplanen MRP (beslut 2023-11-29 KF §68)

Prioriterade inriktningar, verksamhetsmål och resurstilldelning för utbildningsnämnden beskrivs nedan. Där anges även vilka huvudsakliga arbetsuppgifter och prioriteringar som sektorn kommer att ha för respektive verksamhet under 2024.

2. Prioriterade inriktningar

För utbildningsnämnden finns följande prioriterade inriktningar:

- Stärkta skolresultat i en trygg skolmiljö
- Agenda 2030 ska implementeras i kommunens arbete (gäller samtliga nämnder)

3. Verksamhetsmål

För utbildningsnämnden finns följande verksamhetsmål:

- Öka elevernas måluppfyllelse – målet har satts till 210 i meritvärde och 90% godkända elever när det gäller nationella prov
- Öka andelen elever med behörighet eller gymnasieskolan yrkesprogram – målet har satts till 85%
- Alla barn och elever ska uppleva en trygg skolmiljö – detta mäts genom att en trygghetsenkät används. Målet är att fler elever svarar i enkäten att de känner sig trygga.
- Alla kommuninvånare involveras i klimatarbetet – målet är minst två dialogträffar per nämnd (gäller samtliga nämnder)
- Kommunen ökar livslängden på elektronik – målet är minst en livslängdsökande åtgärd per år (gäller samtliga nämnder)
- Kommunen ökar användningen av cirkulära möbler - målet är att en inventering ska göras (gäller samtliga nämnder)

Den 28 november 2023 hade nämnden och ledningsgruppen en gemensam träff där bland annat verksamhetsmålen diskuterades, vilka nivåer som är rimliga och vilka sätt att mäta målen på som är möjliga. Vissa mål är lättare att mäta än andra då det avser konkreta resultat. Upplevd trygghet är svårare att mäta eftersom det kan bli mer subjektivt och att trygghet betyder olika saker för olika individer.

Målen som är kopplade till agenda 2030 är nya och behöver konkretiseras ytterligare. Detta betyder att dialogen kring verksamhetsmålen måste fortsätta under 2024. Detta läggs in i nämndens årshjul.

4. Uppdrag

Av reglementet framgår att utbildningsnämnden är ansvarig för följande verksamheter:

1. Förskola
2. Förskoleklass
3. Grundskola

4. Grundsärskola

5. Fritidshem

6. Gymnasieskola

7. Gymnasiesärskola

8. Kommunal vuxenutbildning inklusive svenska för invandrare (SFI)

9. Annan pedagogisk verksamhet

10. Musikskola

11. Fritidsgårdsverksamhet

Utbildningsnämnden ansvarar för de uppgifter inom det offentliga skolväsendet som enligt skollagen samt relevanta förordningar åligger kommunen.

Det finns behov av att justera i reglementet. Nämnden har därför hemställt till Kommunfullmäktige om att göra en justering. Orsakerna till detta är dessa:

- Benämningen grundskola och gymnasiesärskola har ändrats.
- Nämnden har även ansvarat för att tillse att tillsyn av fristående enheter som fått godkännande av kommunen att driva verksamhet utförts. Detta är inte tydligt i nuvarande reglemente.
- Nämnden är vårdgivare för elevhälsans medicinska del.

Så dessa förändringar har föreslagits:

- Punkt 4 ändras till anpassade grundskolan
- Punkt 7 ändras till anpassade gymnasieskolan samt att två punkter läggs till, nämligen:
- 12 godkännande myndighet samt tillsynsmyndighet för fristående enheter som kommunen godkänt samt
- 13 ansvara för hälso- och sjukvård inom elevhälsan i enlighet med gällande lagar och författningar

Nedan lämnas en redogörelse över varje verksamhet, ekonomi och planerade prioriteringar.

5. Ekonomi – övergripande

Budgetprocessen under 2023 försenades vilket innebar att beslut om ramtilldelning och detaljbudget fattades sent under året. Detta har i sin tur inneburit att framtagande av verksamhetsplan har försenats. Detaljbudget framgår nedan och jämförelse görs även med 2023.

Den ekonomiska ramen har sänkts från 184 miljoner till 173 miljoner. Detta innebär att nämnden står inför behov av att göra en rad besparingar. I och med att verksamheten är så starkt knuten till läsåret är det svårt att göra några större förändringar som får genomslag under vårterminen eftersom den nuvarande organisationen beslutades inför läsåret 2023/2024. Varje rektor måste se över sin organisation och besluta om vilka tjänster som måste finnas kvar för att uppdraget ska kunna utföras. Utifrån detta får åtgärder vidtas på varje enhet samt samordnas inom sektorn.

3	Verksamhet	2024
4	Nämndverksamhet	350 000
5	Musikskola	200 000
6	Förskola	38 861 985
7	Grundskola inkl fritids, anpassad grundskola och förskoleklass	90 677 965
8	Gymnasie- och anpassad gymnasieskola	35 674 050
9	Vuxenutbildning	4 194 000
0	Fritidsgård	0
1	Förvaltningsledning	3 750 000
2	Kommunbidragsram	173 708 000
3		
4		
5	Verksamhet	2023
6	Nämndverksamhet	305 020
7	Musikskola	1 831 693
8	Förskola	41 041 541
9	Grundskola inkl fritids, anpassad grundskola och förskoleklass	94 610 265
0	Gymnasie- och anpassad gymnasieskola	34 456 858
1	Vuxenutbildning	4 047 021
2	Fritidsgård	600 002
3	Förvaltningsledning	7 598 600
4	Kommunbidragsram	184 491 000

5.1 Befolkningsprognos

Den befolkningsprognos som SCB publicerar har pekat på en större befolkningsökning än vad verkligheten visat. Kommunen har därför valt att komplettera med en särskild prognos från bolaget Statisticon för åren 2022 och fram till 2032. Denna prognos visar bland annat detta:

- Under prognosperioden 2022 -2032 kommer folkmängden i Färgelanda kommun att minska med 345 invånare, från 6 512 till 6 167 personer.
- Antalet barn som föds förväntas vara 51 per år i genomsnitt under prognosperioden

Under 2023 föddes totalt 46 barn i kommunen

Tabell 1: Folkmängd Färgelanda kommun efter åldersklass

Ålder / År	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0-5	373	351	336	330	322	327	321	326	328	329	330
6-9	295	286	276	275	262	245	241	233	225	228	223
10-12	220	229	230	222	221	214	220	206	202	189	191
13-15	235	221	222	214	225	227	219	218	212	217	205
16-18	219	221	210	219	209	211	204	213	214	207	206
19-24	318	336	333	316	313	309	312	303	301	299	300
25-44	1 408	1 409	1 403	1 407	1 403	1 400	1 402	1 394	1 390	1 378	1 364
45-64	1 709	1 677	1 649	1 645	1 625	1 592	1 570	1 560	1 532	1 515	1 503
65-79	1 293	1 291	1 296	1 263	1 254	1 257	1 235	1 216	1 217	1 229	1 230
80-100	442	455	470	493	512	529	556	581	601	603	615
Totalt	6 512	6 475	6 427	6 384	6 346	6 311	6 280	6 251	6 223	6 195	6 167

Detta betyder att under perioden kommer antalet barn och elever i åldersklasserna 0-18 år att minska med 187 st (1342-1155).

Utifrån befolkningsprognosen finns stora behov av att se över antalet förskole- och skolenheter i kommunen för att minska kostnaderna för lokaler och istället kunna prioritera själva verksamheten och personaltäteten.

6. Utvecklingsområden

6.1 Samverkan för bästa skola

Nämnden deltar i Skolverkets projekt benämnt "Samverkan för bästa skola". Det är ett treårigt projekt som startade i början av 2023 och som alltså kommer att sträcka sig fram till och med 2025.

Skolverket väljer ut och erbjuder stöd till huvudmän vars skolor har låga kunskapsresultat och som bedöms ha svåra förutsättningar att förbättra elevernas resultat på egen hand. Färgelanda kommun har bedömts vara i behov av stödet och har tackat ja till det.

Från och med 2024 är det först och främst Mittuniversitetet som kommer att bistå sektorn i det utvecklingsarbete som beskrivs i de åtgärdsplaner som berörda enheter (Högsäters skola och Ödeborgs skola) samt huvudmannen upprättat. Delfinansiering av utvecklingstjänst är sökt som en av åtgärderna som Skolverket kan bistå med.

De områden som har identifierats som utvecklingsområden är dessa:

- Vi har en stor andel av våra elever som inte har godkända betyg i svenska och därmed har de inte gymnasiebehörighet
- Över tid ser vi att flickor presterar bättre, har högre meritvärde och högre betyg i svenska och matematik än våra pojkar
- Huvudmannen kan inte garantera likvärdighet i arbetet kring trygghet och studiero

Under 2024 fortsätter samarbetet med Skolverket och Mittuniversitet. Sektorn kommer även att involvera samtliga enheter, inklusive förskolorna, i arbetet för att dra nytta av erfarenheterna.

6.2 Systematiskt kvalitetsarbete

Inom kommunen används det digitala systemet Stratsys för bland annat det systematiska arbetsmiljöarbetet. Systemet innehåller även en modul där det systematiska kvalitetsarbetet för förskola och skola kan dokumenteras. Den senaste versionen är nu inköpt och implementeras i verksamheterna.

Under 2024 ska Stratsys modul för det systematiska kvalitetsarbetet användas fullt ut av samtliga enheter inom sektorn.

6.3 Backa barnet

Färgelanda kommun är en av fem Dalslandskommuner som deltar i projektet "Backa barnet" tillsammans med regionen. Syftet är att tidigt upptäcka och fånga upp barn, ungdomar och familjer i behov av stöd. Samverkan ska ske systematisk mellan kommun och region enligt en upprättad modell. Ett av målen är att ge barnen bättre förutsättningar att genomföra sina studier och ge dem framtidstro. Projektet sträcker sig först och främst under tre år, men kan förlängas. Modellen används redan i andra kommuner.

Under 2024 kommer sektorn tillsammans med socialtjänsten planera för deltagande i projektet samt besluta om hur arbetet ska utföras inom kommunen.

6.4 Regler, rutiner och dokumentation

Under 2023 infördes de digitala systemen Draft-it för att dokumentera upplevda kränkningar och diskriminering (anmälan, utredning, åtgärder och uppföljning) samt TYRA för att registrera närvaro, schema och frånvaro för barn och elever i förskola och fritidshem.

Under 2024 kommer det digitala systemet Prorenata att införas för hela elevhälsan.

Översyn har inletts och beslut behöver i första hand fattas om följande regler och rutiner:

- **Placering i förskola**
- **Placering i fritidshem**
- **Skolskjutsregler**
- **Mottagande i anpassad grundskola**
- **Placering i särskild undervisningsgrupp (Navet)**
- **Placering i akutskola**

7. Ledningsgrupp

En översyn av ansvarsfördelningen mellan rektorer och stödresurser har inletts och fortsätter under 2024. Skolutvecklare, med kvalitetschef som närmsta chef, har anställts och påbörjar sin anställning i mars.

Under 2024 kommer ytterligare beslut att fattas som rör ansvarsfördelningen mellan ledningsgruppens medlemmar.

7.1 Personalsituation

Under 2023 startade HR-avdelningen arbetet med att fram ett personalbokslut som ett komplement till kommunens årsredovisning. Det har tidigare inte funnits ett separat personalbokslut i kommunen utan personalstatistiken har enbart redovisats i kommunens årsredovisning. Det är dock viktigt att lyfta fram personalstatistiken för att ge en fördjupad inblick i de personalförhållanden som råder inom kommunen.

Det som finns framtaget är statistik för 2022. Personalstatistik för 2023 beräknas vara klart i samband med årsredovisningen.

För 2022 finns följande siffror för sektorn:

- Antal anställda 193
- Personalomsättning 18%
- Antal personer som går i pension fram till 2032 38
- Sjukfrånvaro 8,1%

Under 2024 kommer fokus att vara följande:

- **Analysera orsaker till varför personalomsättningen är så pass hög som den är**
- **Fortsatt arbete kring hot och våld (Arbetsmiljöverkets tidigare granskning)**
- **Analysera och åtgärda orsaker till anmälda tillbud och skador**
- **Arbeta tillsammans med skyddsombud och fackliga ombud med arbetsmiljön**
- **Föreläsning för all personal om arbetsmiljörelaterade frågor**

8. Stödfunktioner

Inom sektorn finns förutom ledningsgruppen en elevhälsa. Den består av följande professioner:

- Specialpedagoger
- Kuratorer
- Skolsköterskor
- SYV
- Psykolog (köps in vid behov)
- Skolläkare

Under 2024 kommer elevhälsan att fokusera på följande uppgifter.

- **Införa det digitala dokumentationssystemet Prorenata**

Därutöver har sektorn tillgång till följande stödfunktioner

- HR
- Ekonom
- IT

9. Lokaler och elevantal

Kommunen har en överkapacitet av lokaler och antalet fastigheter behöver ses över för att minska kostnaderna. Samtidigt har flera fastigheter stora renoveringsbehov. En kommunövergripande grupp har bildats i syfte att beskriva verksamheternas lokalbehov över tid. Utifrån detta kan underlag tas fram inför beslut om hur fastighetsbeståndet ska se ut på lång och kort sikt.

2024 är det ca 70 barn som börjar i förskoleklass. I kommunen finns det idag 5 skolor som har förskoleklass, tre kommunala och två fristående. Därutöver finns det även vårdnadshavare som önskar placering för sitt barn i annan kommun.

Vårdnadshavare har fått lämna önskemål om skolplacering. Utifrån resultat måste beslut fattas om hur organisationen ska se ut inför skolstarten i augusti.

Under 2024 behöver följande punkter prioriteras:

- **Beslut om vilka lokaler som ska nyttjas på lång och kort sikt**
- **Beslut om hur organisationen ska se ut vad gäller enhetsindelning och klasstorlekar**
- **Fortsatt arbete mellan nämnd och tjänstemän för att få samsyn i lokalfrågorna**

10. Fristående enheter, kommunal tillsyn och insynsrätt

I kommunen finns tre enheter där kommunen gett godkännande och tillsynsansvaret åligger kommunen. Det är

- Järbo förskola
- Stigen förskola
- Barnens lek och lär (pedagogisk omsorg)

Kommunen har tidigare anlitat Uddevalla kommun för utförande av tillsyn. Försättningsvis kommer ansvaret för uppdraget att åvila kvalitetschef.

De fristående skolorna inklusive tillhörande fritidshem har kommunen inte tillsynsansvar för, utan det ansvaret har Skolinspektionen. Däremot har kommunen rätt till insyn i verksamheten på så sätt att kommunen ska ha tät dialog med de fristående enheterna för att i ett tidigt skede få vetskap om större förändringar som kan påverka kommunens ansvar. Om till exempel en fristående skola väljer att avsluta sin verksamhet har kommunen en skyldighet att se till att alla elever får en ny skolplacering i anslutning till att friskolan stänger.

Under 2024 ska följande uppgifter prioriteras:

- **Utföra tillsyn av samtliga tre enheter där kommunen har tillsynsansvaret**
- **Se över regelverk som berör fristående enheter (etablering, tilläggsbelopp, rutiner barn- och elevpeng m.m.)**
- **Terminsvisa möten med de fristående verksamheterna för att utbyta information**

11. Resurstilldelning

11.1 Utbildningsnämnd

Under 2023 genomfördes 10 sammanträden. Enligt fattat beslut om sammanträdestider för 2024 ska 9 sammanträden genomföras. Det kan dock fattas beslut om extra sammanträden. Kostnaderna varierar beroende på arvodering av ledamot och storleken på förlorad arbetsförtjänst. Under kommande två år kommer nämnden att få utbildning vid fyra tillfällen av Mittuniversitetet inom ramen för Samverkan för bästa skola. Dessa utbildningar kommer att förläggas till ordinarie sammanträden för att inte få utökade kostnader.

11.1.1 Ekonomiska förutsättningar

Verksamhet, netto	Budget 2023	Budget 2024
Nämndverksamhet	305 000	350 000
Summa	305 000	350 000

Budgetförändringar 2024

Viss justering av budget har gjorts utifrån utfall 2023 och indexering.

11.2 Förvaltningsledning

Inom begreppet förvaltningsledning ryms följande poster:

- Lönekostnad utbildningschef
- Lönekostnad elevhälsoschef
- Gemensamma kostnader – exempelvis licenser och avgifter

11.2.1 Ekonomiska förutsättningar

Verksamhet	Budget 2023	Budget 2024
Förvaltningsledning	7 598 600	3 750 000
Summa	7 598 600	3 750 000

Budgetförändringar 2024

Justering av budget har gjorts på så sätt att kostnader har flyttats ut till de verksamheter där resurserna nyttjas. Det är bara vissa lönekostnader och gemensamma kostnader som ingår i posten förvaltningsledningen.

11.3 Förskola

Förskolans uppdrag är tydligt beskrivet i skollag och läroplan. Skollagen sammanfattar det på följande sätt: *Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning.*

För närvarande bedrivs verksamhet i fyra förskolor. Stigens förskola har inte haft någon verksamhet sedan sommaren 2023.

- Håvestens förskola 3 avdelningar - 48 placerade
- Ödeborgs förskola 3 avdelningar - 49 placerade
- Höjdens förskola 4 avdelningar - 72 placerade
- Månvägens förskola 3 avdelningar - 50 placerade

Av samtliga barn i kommunen är 93 % placerade i förskola eller pedagogisk omsorg (se nedan vad som avses med pedagogisk omsorg). Fördelningen ser ut på följande sätt

- Kommunal förskola 224
- Fristående förskola i kommunen 37
- Fristående pedagogisk omsorg i kommunen 8
- Kommunal förskola i annan kommun 5
- Fristående förskola i annan kommun 2

Skollagen ändrades nyligen och hemkommunen har ett tydligt ansvar att genom uppsökande verksamhet ta kontakt med vårdnadshavare vars barn är tre år och har rätt till allmän förskola. Rättigheten gäller från och med höstterminen det år barnet fyller tre år.

Information ska lämnas om förskolans verksamhet och att barnet har rätt till verksamheten avgiftsfritt under 15 timmar per vecka. Rutiner finns upprättade för detta.

Under 2024 ska följande uppgifter prioriteras inom förskolan

- **Arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet i Stratsys**
- **Se över regelverk och organisation för eventuella beslut om förändringar**
- **Arbeta med övergångar mellan förskola och förskoleklass för att skapa likvärdighet**
- **Se över resursfördelningsmodellen för att säkerställa att modellen ger en rättvis och likvärdig ekonomisk tilldelning**

11.3.1 Ekonomiska förutsättningar

Verksamhet	Budget 2023	Budget 2024
Förskola	41 041 541	38 861 985
Summa	41 041 541	38 861 985

Budgetförändringar 2024

En minskning av tilldelad ram har skett inför 2023. Detta beror på minskade ekonomiska resurser samt minskat antal barn. Detta innebär att respektive rektor behöver se över sina kostnader generellt för att komma i ekonomisk balans.

11.4 Pedagogisk omsorg

Vad som menas med pedagogisk omsorg beskrivs i skollagen och i allmänna råd. I skollagen sägs att *pedagogisk omsorg som erbjuds istället för förskola eller fritidshem ska genom pedagogisk verksamhet stimulera barns utveckling och lärande. I detta ingår att i samarbete med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Barnen ska förberedas för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet.*

Pedagogisk omsorg bedrivs normalt i någons hem. Tidigare benämndes det dagbarnvårdarverksamhet. Av reglementet framgår att utbildningsnämnden ansvarar för pedagogisk omsorg. Någon sådan kommunal verksamhet finns inte för närvarande. Det finns inte någon skyldighet för en kommun att erbjuda pedagogisk omsorg. Skollagen säger att *kommunen ska sträva efter att i stället för förskola eller fritidshem erbjuda ett barn pedagogisk omsorg om barnets vårdnadshavare önskar det. Kommunen ska ta skäligen hänsyn till vårdnadshavarnas önskemål om verksamhetsform.*

Eftersom det finns barn som är mottagna i pedagogisk omsorg hos annan huvudman har kommunen en skyldighet att beräkna vilken ekonomisk ersättning som ska utgå.

11.4.1 Ekonomiska förutsättningar

Kostnaderna för barn som är placerade i pedagogisk omsorg särredovisas ej, utan ingår i kostnaden för förskola.

11.5 Förskoleklass och grundskola

Alla elever har skolplikt från och med 6 års ålder och förskoleklassen är en egen skolform. Det betyder alltså att alla elever börjar i förskoleklass. Elever kan få uppskjuten skolplikt, det vill säga att de börjar vid 7 års ålder istället. Det finns även en möjlighet för en elev som är 5 år att få börja i förskoleklass.

Förskoleklassens och grundskolans uppdrag är tydligt beskrivna i skollag och läroplaner. Detta sägs i skollagen:

Förskoleklassen ska stimulera elevers utveckling och lärande och förbereda dem för fortsatt utbildning. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Förskoleklassen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa. Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning. Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Den kommunala verksamheten består av följande enheter: (antal elever januari 2024)

• Ödeborg F-6	92
• Valbo 4-6	88
• Valbo 7-9	212
• Højden F-3	125
• Högsäter F-6	98

Under 2024 ska följande områden prioriteras inom förskoleklass och grundskola:

- **Det systematiska kvalitetsarbetet – fokus på analys och åtgärder för att uppnå prioriterade mål**
- **Dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet i Stratsys**
- **Samverkan för bästa skola – både för de utvalda enheterna samt för övriga enheter**
- **Övergångar mellan förskola och förskoleklass**
- **Övergångar mellan förskoleklass och grundskola**
- **Övergångar mellan skolenheter**
- **Övergångar mellan 7-9 enhet och gymnasieskola**
- **Skapa likvärdighet mellan skolenheter**
- **Se över organisationen i syfte att ge eleverna de bästa förutsättningarna att nå målen**

11.5.1 Ekonomiska förutsättningar

Förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola särredovisas inte ekonomiskt. Budgettilldelningen för verksamheterna redovisas därför nedan.

11.6 Fritidshem

Fritidshemmets uppdrag är tydligt beskrivet i skollagen och läroplan. Skollagen sammanfattar det på följande sätt: *Fritidshemmet kompletterar utbildningen i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan och särskilda utbildningsformer som skolplikt kan fullgöras i. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Fritidshemmet ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap.*

Fritidshemsverksamhet bedrivs på följande skolor:

- Ödeborg F-6
- Höjden F-3 (varav årskurs 3 är placerade i Valboskolans lokaler)
- Högsäter F-6
- Valbo 4-6

Under 2024 ska följande uppgifter prioriteras inom fritidshemmen:

- **Arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet på enheterna – fokus på analys och åtgärder för att uppnå prioriterade mål**
- **Dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet i Stratsys**
- **Vidareutveckla verksamheten så att den kompletterar skolan**
- **Se över organisationen och lokaliseringen**

11.6.1 Ekonomiska förutsättningar

Förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola särredovisas inte ekonomiskt. Budgettilldelningen för verksamheterna redovisas därför nedan.

11.7 Fritidsgård

Av reglementet framgår att utbildningsnämnden ansvarar för att bedriva fritidsgård. Detta har dock inte skett under de senaste åren. Orsaken till detta är bland annat att de ekonomiska resurserna saknas och något formellt beslut att starta upp verksamheten har inte fattats.

11.7.1 Ekonomiska förutsättningar

Verksamhet	Budget 2023	Budget 2024
Fritidsgård	600 000	0
Summa	600 000	0

Budgetförändringar 2024

Att bedriva fritidsgård i en kommun är en frivillig verksamhet och inte något krav i lagstiftningen. Avsikten var att starta verksamheten under 2023. Under våren 2023 visade dock den ekonomiska uppföljningen att nämnden skulle ha ett stort underskott under året och åtgärder fick därför vidtas. En av dessa åtgärder var att inte starta fritidsgården.

Beslut behöver fattas om hur verksamheten ska hanteras framåt.

11.8 Anpassade grundskolan

Av skollagen framgår att *elever som på grund av att de har en intellektuell funktionsnedsättning inte bedöms ha förutsättningar att uppfylla sådana betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för grundskolan och som minst ska uppfyllas, ska tas emot i anpassade grundskolan.*

Anpassade grundskolan erbjuds från det att eleven fyller 7 år.

För närvarande finns 13 antal elever mottagna i anpassade grundskolan. Därutöver finns några enstaka integrerade elever som läser enligt grundskolans kursplan, men som har sin placering inom anpassade grundskolan.

Under 2024 ska följande punkter prioriteras:

- **Arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet för att följa upp och utvärdera verksamheten**
- **Utveckla samarbetet och kontakter med habiliteringen, BUP, socialtjänsten och andra externa parter**
- **Fortsätta att utveckla elevhälsans arbete i verksamheten**
- **Fortsätta att utveckla verksamheten för att skapa individuella lösningar för varje elev**
- **Arbeta förebyggande för att minska antalet tillbud och skador hos personalen**
- **Se över rutiner, blanketter och ansvarsfördelning mellan professioner**
- **Se över lokalutnyttjandet**

11.8.1 Ekonomiska förutsättningar

Förskoleklass, grundskola, fritidshem och anpassad grundskola särredovisas inte ekonomiskt. Budgettilldelningen för verksamheterna redovisas därför nedan.

11.9 Ekonomiska förutsättningar förskoleklass, fritidshem, grundskola och anpassad grundskola

Verksamhet	Budget 2023	Budget 2024
Förskoleklass, fritidshem, grundskola och anpassad grundskola	94 610 265	90 677 965
Summa	94 610 265	90 677 965

Budgetförändringar 2024

Budgetförändringen berör på minskade ekonomiska resurser och minskat antal elever. Detta innebär att respektive rektor behöver se över sina kostnader för att få en budget i balans. Åtgärder behöver göras både på övergripande och enhetsnivå för att skapa effektivare verksamheter. Ett sådant exempel är klasstorlekarna som behöver förändras på flera enheter för att öka förutsättningarna för att nå en budget i balans. Samtidigt behöver personaltätheten ses över.

11.10 Gymnasiet och anpassade gymnasieskolan

Kommunen driver inte någon egen verksamhet utan all undervisning köps från andra kommuner eller fristående huvudmän. Kostnaden per program varierar. Detta betyder att det är svårt att redan nu ge en exakt kostnad inför hösten 2024 eftersom elevernas val av program ännu inte är kända. Utöver val av program påverkar volymerna, det vill säga antalet elever, och elevernas utbildningstid. Om en elev inte är behörig utan måste börja på IM-programmet blir utbildningen längre. Likaså kan en elev börja på ett program, men byta efter ett år och därigenom få en längre utbildningstid.

Kommunen har ett ansvar för de elever som inte väljer gymnasiestudier över huvud taget. Detta benämns *det kommunala aktivitetsansvaret* och är reglerat i skollagen. Detta uppdrag åligger inte utbildningsnämnden utan AMI.

Ny lagstiftning har trätt i kraft vilket innebär att minst tre kommuner måste samverka kring gymnasieutbildning från och med läsåret 2025/2026. Arbete pågår med detta inom Fyrbodals kommunalförbund och fortsätter under året.

11.10.1 Ekonomiska förutsättningar

Verksamhet	Budget 2023	Budget 2024
Gymnasiet och anpassade gymnasiet	34 456 858	35 674 050
Summa	34 456 858	35 674 050

Budgetförändringar 2024

Budgeten beräknas utifrån elevtal och uppskattad kostnad i och med att elevernas val av program påverkar kostnaden och inte är kända idag för de elever som påbörjar sina studier under höstterminen 2024.

11.11 Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen innehåller en rad utbildningsalternativ för elever i vuxen ålder. Inom kommunen erbjuds grundläggande och gymnasial utbildning samt behörighetskompletterande kurser som behövs för vidare studier.

Även SFI erbjuds. Viss utbildning bedrivs i egen regi, men samarbete sker även med Arena utbildning som har ett stort utbud av kurser på distans. Yrkesutbildningar erbjuds i samverkan med andra kommuner.

Precis som för gymnasiet krävs i lagstiftningen att kommunen samverkar med andra kommuner kring utbildning och utbud. För vuxenutbildningen sker samverkan med övriga Dalslandskommuner.

För att jämföra vuxenutbildningen brukar dessa nyckeltal användas:

- Genomströmningstiden på SFI i förhållande till andra kommuner.
- Andel lägst godkända kursbetyg i gymnasiala kurser.

Under 2024 ska följande prioriteras:

- **Utveckla samarbetet med yrkesutbildningar med övriga Dalslandskommuner.**

11.11.1 Ekonomiska förutsättningar

Verksamhet	Budget 2023	Budget 2024
Vuxenutbildning	4 047 021	4 194 000
Summa	4 047 021	4 194 000

Budgetförändringar 2024

Budgeten utgår från nuvarande tilldelning med indexuppräknig.

11.12 Musikskola

En lärare är anställd på 60% och undervisar 25 elever från olika skolor i fiol och blockflöjt. Därutöver bedrivs orkesterundervisning i mindre omfattning.

11.12.1 Ekonomiska förutsättningar

Verksamhet	Budget 2023	Budget 2024	
Musikskola	1 831 693	200 000	
Summa	1 831 693	200 000	

Budgetförändringar 2024

Att bedriva musikskola i en kommun är en frivillig verksamhet och inte något krav i lagstiftningen. Under 2023 har verksamheten minskat i omfattning på grund av bristande resurser. Vakanser har inte tillsatts. Budgeterat belopp avser verksamhet under vårterminen 2024.

Beslut behöver fattas om hur verksamheten ska hanteras framåt.

12. Sammanfattning

Under 2024 kommer stort fokus att läggas på ekonomi och lokaler. Åtgärder måste genomföras för att få en budget i balans. Nämnden förutsätts göra stora besparingar och detta kommer att märkas i verksamheten.

Därutöver kommer insatser att göras för att utveckla och analysera verksamheten för högre måluppfyllelse, bedriva utvecklingsprojekt, fastställa regler och rutiner, utveckla våra samarbetsformer och skapa struktur för likvärdighet.

Äskande för fortsatt Musikskola och på sikt återstartad Fritidsgård

Efter att ramtilldelning beslutats till samtliga verksamheter inom Utbildningsnämnden kan konstateras att en ramsänkning om drygt 10 miljoner kronor kommer få konsekvenser för våra verksamheter. Om detta inte ändras kommer det få stora negativa konsekvenser för barn, unga och personal i Färgelanda kommun.

Vilka konsekvenser det får för Utbildningsnämndens verksamheter och vilka åtgärder som planeras är dock mycket oklart i dagsläget då en konsekvensanalys av den minskade ekonomiska ramen fortfarande inte har presenterats för nämnden.

Det enda som de styrande partierna i nämnden hittills föreslagit är att avsluta musikskolans verksamhet, vilket skulle ge en effekt i form av att en deltidstjänst sägs upp och att avtalet för köp av dansundervisning på sikt fasas ut. Detta till en total kostnad om knappt en miljon kronor på årsbasis i nuläget (enligt ekonomisk uppföljning per 20231031).

I tjänsteskrivelsen till Utbildningsnämnden den 30 januari 2024 står skrivet:

”Musikskola erbjuds idag inom instrumenten fiol och blockflöjt och antalet elever är ca 25. Därutöver erbjuds orkesterverksamhet i mindre omfattning. Undervisningen bedrivs av en person som har en anställning på 60%. Vakanser har inte tillsatts.

Det har funnits planer på att starta en fritidsgård i Valboskolans lokaler. På grund av det ekonomiska läget har detta dock inte skett.

Utbildningsnämnden ser två alternativ:

- 1. uppdragen i reglementet att tillhandahålla musikskola och fritidsgård utgår*
- 2. uppdragen i reglementet att tillhandahålla musikskola och fritidsgård kvarstår, men kommunfullmäktige tillskjuter extra ekonomiska resurser för att utföra uppdragen. Beroende på resursernas storlek får verksamheten tillhandahållas i den omfattning som resurserna räcker till.”*

Vi anser att det är många fler än de idag inskrivna 25 eleverna som kommer att drabbas av en nedläggning. Dels alla som fått sluta i takt med att verksamheten dragits åt och tjänster hållits vakanta. Dels alla barn och unga som i framtiden inte kommer få möjlighet att ingå i Musikskolans verksamhet. Dessa konsekvenser beskrivs tyvärr inte i det underlag som nämnden behandlade vid mötet i januari.

Vi ser en annan väg framåt för Färgelanda Musikskola. Vi anser därför att budgeten först och främst ska anpassas till kostnadsläget 2023, dvs 880 tkr enligt prognosen i delårsrapporten 2023, samt att förvaltningen därtill får i uppdrag att utreda och presentera hur en musikskola åter kan växla upp något i samband med årsskiftet 2024-2025. Uppdraget givet 2022 om att utreda utformning av en fritidsgård bör återupptas så att ett underlag kan presenteras i samband med budgetprocessen.

Vi yrkar därför att:

Utbildningsnämnden yrkar hos kommunfullmäktige att nämnden tillskjuts 580 tkr för 2024 i syfte att kunna hålla nuvarande nivå av Musikskolan igång i avvaktan på utredning och budgetbeslut om verksamheternas utformning from år 2025. Finansiering av förslaget bör ske från de av staten tilldelade och ej fördelade extra statsbidrag för innevarande år.

Tobias Bernhardsson, C

Hanna Clemens, SD

Julia Djupfeldt, Kd